කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය - ශ්‍රී ලංකාව
නීති පීඨය
නීතිවේදී (ගෞරව) උපාධි පරීක්ෂණය - තෙවන වසර - 2025
පළමු සෙමෙස්තර අවසන් විභාගය
තරගකාරී නීතිය

පැ දෙක (02) යි මිනිත්තු පහළොව (15) යි

මුළු ප්‍රශ්න සංඛ්‍යාව: 04

ප්‍රශ්න **දෙකකට** (02) පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

(අපැහැදිළි අත් අකුරුවලට ලකුණු අඩු කෙරේ.)

---

1. එක්සත් ජනපදය සහ යුරෝපීය සංගමයේ විශ්වසනීයත්වයට එරෙහි (antitrust)/තරගකාරී (competition) නීති ආකෘතිවල කැපී පෙනෙන ලක්ෂණ විවේචනාත්මකව විශ්ලේෂණය කරන්න. ඔබේ පිළිතුරෙහි, තරග විරෝධී ගිවිසුම් (anti-competitive agreements) සහ ආධිපත්‍යය අනිසි ලෙස භාවිතා කිරීම (abuse of dominance) සඳහා ඔවුන්ගේ අදාළ ප්‍රවේශයන්හි ඓතිහාසික වර්ධනය, ප්‍රධාන සමානකම් සහ වෙනස්කම්, වෙළඳපොළ තරගකාරීත්වයට ඇති බලපෑම, සහ අනෙකුත් රටවල විශ්වසනීයත්වයට එරෙහි/තරගකාරී නීති ක්ෂේත්‍රයන් හැඩගැස්වීම කෙරෙහි ඇති බලපෑම ඉස්මතු කරන්න.

(ලකුණු 30)

2. "වෙළඳපොළ ආධිපත්‍යමය තත්ත්වයක් (dominant market position) පැවතීම එනයින්ම නීති විරෝධී නොවූවත්, එහි අනිසි භාවිතය මගින් තරගකාරීත්වය සැලකිය යුතු ලෙස විකෘති විය හැකි අතර වෙළඳපොළ අඛණ්ඩතාවයට ද හානි කළ හැකිය."

ඉහත ප්‍රකාශය ඇසුරින්, ඔබ කැමති ඕනෑම අධිකරණ බල ප්‍රදේශ දෙකක වෙළඳපොළ ආධිපත්‍යය අනිසි ලෙස භාවිතා කිරීම (abuse of dominant position) පිළිබඳ නෛතික සළකා බැලීම් විවේචනාත්මකව සාකච්ඡා කරන්න. අදාළ නීති ප්‍රතිපාදන සහ නඩු තීන්දු සමඟින් ඔබගේ පිළිතුර සනාථ කරන්න.

(ලකුණු 30)

3. ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රමුඛ පෙළේ බෝතල් කළ ජල සැපයුම්කරුවන් තිදෙනෙකු වන Aqua Pure, Blue Spring සහ Cool Fresh, 'සැපයුම් සීමාවන්' උපුටා දක්වමින් ප්‍රධාන සුපිරි වෙළඳසැල් වෙත ඔවුන්ගේ සැපයුම් පරිමාව එකවර අඩු කර ඇත. කෙසේ වෙතත්, මාධ්‍ය වෙත හෙළිදරව් වූ අභ්‍යන්තර ලේඛනයකින් පෙනී යන්නේ, මෙම සමාගම් අවිධිමත් ලෙස රැස්වී කෘත්‍රිම හිඟයක් ඇති කිරීම සහ සැලසුම්ගත මිල වැඩි කිරීමක් සාධාරණීකරණය කිරීම සඳහා සැපයුම අඩු කිරීමට එකඟ වී ඇති බවයි. කුඩා තරගකරුවන් චෝදනා කරන්නේ, මෙම පියවර මගින් ප්‍රධාන සමාගම් තුන සහ රට පුරා පිහිටි සුපිරි වෙළඳසැල් දාමයන් අතර සුවිශේෂී සැපයුම් එකඟතාවයන් ඇති කරගෙන ඇති බවත්, මේ හරහා කුඩා තරගකරුවන්ව ප්‍රධාන සිල්ලර වෙළඳසැල් වලින් බැහැර කර ඇති බවත් ය.

පාරිභෝගික අයිතිවාසිකම් සංවිධානයක් පසුව පාරිභෝගික කටයුතු අධිකාරියට පැමිණිල්ලක් ඉදිරිපත් කරමින්, මෙම හැසිරීම බෝතල් කළ ජල වෙළඳපොළ විකෘති කිරීම අරමුණු කරගත් තරග විරෝධී චර්යාවක් බවට චෝදනා කරයි.

ඔබ පාරිභෝගික කටයුතු අධිකාරියේ අභ්‍යන්තර නීති උපදේශකවරයා යැයි උපකල්පනය කරමින්, මෙම හැසිරීම 2003 අංක 9 දරන පාරිභෝගික කටයුතු අධිකාරී පනත යටතේ තරග විරෝධී චර්යාවක විෂය පථයට අයත් වනවාද යන්න පිළිබඳව උපදෙස් දෙන්න. ඔබගේ පිළිතුරෙහි, ඔබේ විශ්ලේෂණයට සහාය වීමට හැකි වන ආකාරයට සහ පැහැදිළි බව වැඩි දියුණු කිරීමට හැකි වන ආකාරයට යුරෝපීය සංගමයේ තරගකාරී නීතිය ඇසුරු කරගත් සංසන්දනාත්මක විශ්ලේෂණයක් ද ඇතුළත් කරන්න.

(ලකුණු 30)

4. පහත සඳහන් ඕනෑම **<u>දෙකක්</u> (02)** පිළිබඳව කෙටි සටහන් ලියන්න:

(අ)වෙළඳපොළට හානිකර අත්පත් කර ගැනීම් සහ ඒකාබද්ධ කිරීම්;

(ආ)බුද්ධිමය දේපළ අයිතිවාසිකම් සහ තරගකාරී නීතියේ අන්තර්ඡේදනය;

(ඇ) රාජ්‍ය ආධාර පාලනය;

(ඈ) ඩිජිටල් වෙළඳපොළෙහි තරග විරෝධී ජයීවන්; සහ

(ඉ) තරගකාරී නීතිය යටින් දිවෙන ආර්ථික පදනම.

(ලකුණු 30)

****